2025/208

31.1.2025 г.

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2025/208 НА СЪВЕТА

от 30 януари 2025 година

за подкрепа на проект за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) Глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Съюза, озаглавена „Обща визия, общи действия: по-силна Европа“ и публикувана през юни 2016 г., потвърждава подкрепата на Съюза за всеобщото приемане, пълното прилагане и спазването на договорите и режимите за многостранно разоръжаване, неразпространение и контрол над оръжията.

(2) На 19 ноември 2018 г. Съветът прие Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях, озаглавена „Гарантиране на сигурността на оръжията и защитата на гражданите“. В тази стратегия се посочва, наред с другото, че Съюзът ще продължи да насърчава отговорния и ефективен контрол върху износа на оръжие и да подкрепя всеобщото приемане и прилагане на Договора за търговията с оръжие (ДТО).

(3) В Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета ([1]) са установени осем критерия, въз основа на които се прави оценката на износа на конвенционални оръжия. Редица трети държави хармонизираха националните си правила с тази обща позиция.

(4) Съгласно Обща позиция 2008/944/ОВППС държавите членки трябва да полагат всички възможни усилия да насърчават други държави, изнасящи военни технологии или оборудване, да прилагат критериите, установени в посочената обща позиция.

(5) Дейностите на Съюза за насърчаване на ефективен и прозрачен контрол върху износа на оръжие се развиват от 2008 г. насам съгласно Съвместно действие 2008/230/ОВППС на Съвета ([2]) и решения 2009/1012/ОВППС ([3]), 2012/711/ОВППС ([4]), (ОВППС) 2015/2309 ([5]), (ОВППС) 2018/101 ([6]), (ОВППС) 2020/1464 ([7]) и (ОВППС) 2023/2539 ([8]) на Съвета. Осъществените дейности са оказали подкрепа по-специално за по-нататъшното регионално сътрудничество и за повече прозрачност и по-голяма отговорност в съответствие с принципите, съдържащи се в Обща позиция 2008/944/ОВППС, и критериите за оценка на риска, определени в нея. Въпросните дейности са били насочени към трети държави от източното и южното съседство на Съюза, трети държави в Централна Азия, както и към Монголия.

(6) Редица държави кандидатки за членство в Съюза са получили подкрепа в рамките на дейностите на Съюза за насърчаване на ефективен и прозрачен контрол върху износа на оръжие. Допълнителни подобни дейности следва да имат за цел да подкрепят стремежите на тези държави за присъединяване към Съюза и, преди присъединяването, тяхното партньорство със Съюза и неговите държави членки във връзка с контрола върху износа на оръжие.

([1]) Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

([2]) Съвместно действие 2008/230/ОВППС на Съвета от 17 март 2008 г. за подпомагане на дейностите на ЕС с оглед да се насърчи контрола над износа на оръжие и да се популяризират принципите и критериите от Кодекса за поведение на ЕС при износа на оръжие сред трети държави (ОВ L 75, 18.3.2008 г., стр. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/230/oj).

([3]) Решение 2009/1012/ОВППС на Съвета от 22 декември 2009 г. за подпомагане на дейностите на ЕС, с оглед да се насърчи контролът над износа на оръжие и да се популяризират принципите и критериите на Обща позиция 2008/944/ОВППС сред трети държави (ОВ L 348, 29.12.2009 г., стр. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2009/1012/oj).

([4]) Решение 2012/711/ОВППС на Съвета от 19 ноември 2012 г. относно подкрепата на дейности на Съюза, с оглед да се насърчи контролът над износа на оръжие и да се популяризират принципите и критериите на Обща позиция 2008/944/ОВППС сред трети държави (ОВ L 321, 20.11.2012 г., стр. 62, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/711/oj).

([5]) Решение (ОВППС) 2015/2309 на Съвета от 10 декември 2015 г. за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие (ОВ L 326, 11.12.2015 г., стр. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/2309/oj).

([6]) Решение (ОВППС) 2018/101 на Съвета от 22 януари 2018 г. за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие (ОВ L 17, 23.1.2018 г., стр. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/101/oj).

([7]) Решение (ОВППС) 2020/1464 на Съвета от 12 октомври 2020 г. за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие (ОВ L 335, 13.10.2020 г., стр. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/1464/oj).

([8]) Решение (ОВППС) 2023/2539 на Съвета от 13 ноември 2023 г. за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие (ОВ L, 2023/2539, 14.11.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2539/oj).

(7) ДТО има за цел засилване на прозрачността и отговорността при търговията с оръжие. Съюзът подкрепя ефективното и всеобщо прилагане на ДТО чрез специалните си програми, приети съгласно решения 2013/768/ОВППС ([9]), (ОВППС) 2017/915 ([10]) и (ОВППС) 2021/2309 ([11]) на Съвета. Чрез тези програми се подпомагат редица трети държави, по тяхно искане, при укрепването на системите им за контрол на трансфера на оръжия в съответствие с изискванията на ДТО.

(8) Поради това е важно да се осигури взаимно допълване между информационните дейности и дейностите по подпомагане, предвидени в настоящото решение, и тези в рамките на програмите на Съюза с цел подкрепа на ефективното и всеобщо прилагане на ДТО. За тази цел между изпълнителните агенции, както и между тези изпълнителни агенции и Европейската служба за външна дейност, следва да се прилага механизъм за координация под формата на редовен обмен на информация относно информационните дейности на Съюза в областта на контрола върху износа на оръжие. Посоченият механизъм за координация ще включва участието на експерти от други държави — членки на ЕС, когато това е уместно.

(9) През последните години Съюзът оказва помощ и за подобряване на контрола върху износа на изделия с двойна употреба в трети държави. Следва да бъде осигурена ефективна координация между дейностите по проекта, предвиден в настоящото решение, и дейностите, свързани с този контрол върху износа.

(10) Техническото изпълнение на решения 2009/1012/ОВППС, 2012/711/ОВППС, (ОВППС) 2015/2309, (ОВППС) 2018/101, (ОВППС) 2020/1464 и (ОВППС) 2023/2539 бе възложено от Съвета на Федералната служба на Германия по икономика и контрол върху износа, Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA). Освен това BAFA е изпълнителна агенция за проектите в подкрепа на ефективното прилагане на ДТО съгласно решения 2013/768/ОВППС, (ОВППС) 2017/915 и (ОВППС) 2021/2309. От 2005 г. насам BAFA участва в изпълнението на редица проекти за сътрудничество на Съюза в областта на контрола на износа на изделия с двойна употреба. BAFA е компетентният орган за контрол на износа на Германия и е натрупала солиден обем от знания и експертен опит в областта на информационните дейности, като наред с това споделя и основните си компетентности с компетентните органи на други държави.

(11) Дейностите, подпомагани чрез настоящото решение, допринасят за постигането на цел за устойчиво развитие № 16 от Програмата на Организацията на обединените нации до 2030 г. за устойчиво развитие,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. С оглед на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях, озаглавена „Гарантиране на сигурността на оръжията и защитата на гражданите“, и на Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета, Съюзът ще продължи да подкрепя проект за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие.

2. Проектът, посочен в параграф 1, има следната цел:

а) международната търговия с конвенционални оръжия да стане по-отговорна и по-прозрачна; и

б) рискът от отклоняване на оръжия към неоправомощени ползватели да бъде намален.

Целите, изложени в първа алинея от настоящия параграф, се постигат чрез трансфера на експертен опит, насочен към подпомагане на привеждането в съответствие с правните и оперативните стандарти на Съюза и неговите държавите членки, в съответствие с Обща позиция 2008/944/ОВППС, със специален акцент върху страните — кандидатки за членство в Съюза.

3. Дейностите по проекта се изпълняват по начин, който взаимно допълва и полезно взаимодейства с проекти на Съюза за подпомагане в областта на контрола върху износа на конвенционално оръжие и изделия с двойна употреба и, когато е целесъобразно, с проекти за подпомагане от други донори в областта на контрола на износа.

([9]) Решение 2013/768/ОВППС на Съвета от 16 декември 2013 г. относно дейностите на ЕС, в рамките на Европейската стратегия за сигурност, в подкрепа на прилагането на Договора за търговията с оръжие (ОВ L 341, 18.12.2013 г., стр. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/768/oj).

([10]) Решение (ОВППС) 2017/915 на Съвета от 29 май 2017 г. относно информационни дейности на Съюза в подкрепа на прилагането на Договора за търговията с оръжие (ОВ L 139, 30.5.2017 г., стр. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/915/oj).

([11]) Решение (ОВППС) 2021/2309 на Съвета от 22 декември 2021 г. относно информационни дейности на Съюза в подкрепа на прилагането на Договора за търговията с оръжие (ОВ L 461, 27.12.2021 г., стр. 78, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2309/oj).

4. Подробно описание на проекта се съдържа в приложението към настоящото решение.

Член 2

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“) отговаря за изпълнението на настоящото решение.

2. Техническото изпълнение на проекта, посочен в член 1, се осъществява от германската Федерална служба по икономика и контрол на износа, Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA).

3. BAFA изпълнява задачите си под ръководството на върховния представител. За тази цел върховният представител сключва необходимите договорености с BAFA.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на финансирания от Съюза проект, посочен в член 1, е 2 100 000,00 EUR.

2. Разходите, които се финансират от референтната сума по параграф 1, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими за бюджета на Съюза.

3. Комисията упражнява надзор върху правилното управление на разходите, посочени в параграф 2. За тази цел тя сключва необходимото споразумение с BAFA. В споразумението се предвижда BAFA да осигури видимост на приноса на Съюза, съответстваща на размера на този принос.

4. Комисията полага усилия да сключи споразумението, посочено в параграф 3, възможно най-скоро след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за всички трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението.

Член 4

1. Върховният представител докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на шестмесечни доклади, изготвяни от BAFA.

2. Комисията докладва за финансовите аспекти на проекта, посочен в член 1.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразумението, посочено в член 3, параграф 3. Той обаче изтича шест месеца след датата на влизане на настоящото решение в сила, ако в рамките на този срок не бъде сключено такова споразумение.

Съставено в Брюксел на 30 януари 2025 година.

За Съвета

Председател

A. SZŁAPKA

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРОЕКТ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНИЯ КОНТРОЛ ВЪРХУ ИЗНОСА НА ОРЪЖИЕ

1. Контекст, основна цел и цели

Основната цел на настоящото решение е да се насърчи отчетността и отговорността по отношение на законната търговия с оръжия в съответствие с Обща позиция 2008/944/ОВППС, като по този начин се допринесе за мира, сигурността и стабилността в съседни на Съюза държави. Целите на настоящото решение са да се повиши отговорността и прозрачността на международната търговия с конвенционални оръжия и да се намали рискът от отклоняване на оръжия към неупълномощени потребители чрез трансфер на експертен опит, насочен към подпомагане на привеждането в съответствие с правните и оперативните стандарти на ЕС и държавите членки, със специален акцент върху страните – кандидатки за членство в ЕС, и съседните на ЕС държави.

Действието следва да се стреми към повишаване на ефективността на националните системи за износ на оръжие в целевите държави чрез правни, институционални и други подходящи актуализации и промени и привеждането им в съответствие с Обща позиция 2008/944/ОВППС, с цел да се подпомогне привеждането на трети държави в съответствие със стандартите на ЕС за контрол върху износа на оръжие (достиженията на правото на ЕС) и най-добрите практики при тяхното прилагане, включително, когато е целесъобразно – ДТО. За страните – кандидатки за членство в ЕС, това действие ще подкрепи стремежите им за присъединяване към ЕС и – преди присъединяването – партньорството им с ЕС и неговите държави членки в областта на контрола върху износа на оръжие.

Стремежът към постигането на тези резултати следва да е съпроводен с търсене на взаимно допълване и полезни взаимодействия с текущите проекти за подпомагане от Съюза в подкрепа на прилагането на ДТО, както и в областта на контрола върху износа на изделия с двойна употреба. Обхватът на бенефициерите съгласно настоящото решение следва да не се припокрива с бенефициерите, обхванати от проекта на ЕС за информационни дейности по ДТО (Решение (ОВППС) 2021/2309 на Съвета и последващото решение), с изключение на случаите, за които работна група „Износ на конвенционални оръжия“ (COARM) е постигнала предварително съгласие.

За постигането на посочените по-горе цели Съюзът следва да продължи да утвърждава стандартите на Обща позиция 2008/944/ОВППС, като се основава на постигнатото при изпълнението Съвместно действие 2008/230/ОВППС и на решения 2009/1012/ОВППС, 2012/711/ОВППС, (ОВППС) 2015/2309, (ОВППС) 2018/101, (ОВППС) 2020/1464 и (ОВППС) 2023/2539 на Съвета, както и на Договора за търговията с оръжие. За тази цел третите държави бенефициери следва да се подпомагат при изготвянето, актуализирането и прилагането, в зависимост от случая, на съответните законодателни, административни и институционални мерки за подкрепа на ефективна система за контрол върху трансфера на конвенционални оръжия.

Подкрепа следва да се предоставя и за обучението на служители, работещи в областта на лицензионния режим и на правоприлагането и отговарящи за прилагането и контрола върху трансфера на оръжие, както и за мерките на национално и регионално равнище за насърчаване на прозрачността и подходящия контрол при износа на конвенционални оръжия. Освен това следва да се насърчават контактите с частния сектор (включително отрасъла, научноизследователските институти и академичните среди), за да се гарантира спазването на законодателството и разпоредбите за контрол върху трансфера на оръжие, като се обърне специално внимание на вътрешните програми за съответствие (ВПС).

Тъй като държавите партньори по проекта на група COARM са на различни етапи от гледна точка на потребностите си от техническа помощ, проектът ще използва диференциран подход при проектирането на информационни дейности, като се отчита специфичното естество на сътрудничеството с всяка държава партньор.

По отношение на държавите партньори, които имат статут на страни – кандидатки за членство в ЕС, чрез проекта ще им бъде предложен адаптиран подход за информационните дейности, насочен в по-голяма степен към изграждането на институционална памет и самостоятелност, включително предлагане на повече подкрепа по отношение на привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на контрола върху износа на оръжие, когато е целесъобразно.

2. Избор на изпълнителната агенция

Изпълнението на настоящото решение се възлага на BAFA. Когато е целесъобразно, BAFA ще работи в партньорство с агенциите на държавите членки за контрол върху износа, съответните регионални и международни организации, експертни центрове, научноизследователски институти и НПО.

BAFA има челен опит в оказването на помощ в областта на контрола върху износа на оръжие и в работата по места. Тя е натрупала такъв опит във всички съответни области на стратегическия контрол върху износа, в работа по въпроси, свързани с химическите, биологичните, радиоактивните и ядрените материали, изделията с двойна употреба и военните стоки. Чрез тези програми и дейности BAFA е придобила задълбочени познания за системите за контрол върху износа на повечето държави, включени в настоящото решение на Съвета.

По отношение на подпомагането и работата по места в областта на контрола върху износа на оръжие BAFA успешно приключи изпълнението на решения 2009/1012/ОВППС, 2012/711/ОВППС, (ОВППС) 2015/2309, (ОВППС) 2018/101, (ОВППС) 2020/1464 и (ОВППС) 2023/2539 на Съвета. BAFA отговаря и за техническото изпълнение на програмата за подкрепа на прилагането на ДТО, създадена с решения 2013/768/ОВППС, (ОВППС) 2017/915 и (ОВППС) 2021/2309 на Съвета, и за различни партньорски (P2P) проекти на ЕС в областта на контрола върху износа на изделия с двойна употреба, отчасти за същите партньорски държави, както съгласно настоящото решение на Съвета.

Ето защо BAFA разполага с уникалната възможност да открива силните и слабите страни на системите за контрол върху износа на държавите, които ще бъдат бенефициери на предвидените в настоящото решение дейности. Службата е и най-подходящата за улесняване на полезните взаимодействия между различните програми за подпомагане в областта на контрола върху износа на оръжие и за работа по места, и за избягване на дублирането на дейности. Това е от особено значение за държавите бенефициери, които са получили подкрепа по предходни програми на Съюза за сътрудничество за укрепване на местния капацитет по отношение на прилагането и актуализирането на националната система за контрол на търговията с оръжие в съответствие с международните стандарти и последните новости.

3. Координация с други проекти на Съюза за помощ в областта на контрола върху износа на оръжие

Въз основа на опита от предишни дейности на Европейския съюз за работа по места в областта на контрола върху износа, обхващащи както изделията с двойна употреба, така и конвенционалните оръжия, следва да се търсят полезни взаимодействия и взаимно допълване. Когато е целесъобразно, може да се търси полезно взаимодействие във връзка с други дейности, финансирани от бюджета на ОВППС или с други дейности, свързани с контрола върху износа на стоки с двойна употреба, финансирани чрез финансови инструменти на Съюза, различни от бюджета на ОВППС. Това следва да се прави при пълно спазване на правните и финансовите ограничения, предвидени за използването на съответните финансови инструменти на Съюза.

4. Координация с други проекти на донори за помощ в областта на контрола върху износа на оръжие

Когато е целесъобразно, следва също да се търси полезно взаимодействие и взаимно допълване с други проекти на донори за помощ, свързана с работата по места в областта на контрола върху износа. Когато е приложимо и целесъобразно, следва да се осъществява координация с други донори за всеки отделен случай, за да се използват по най-добрия начин полезните взаимодействия и ресурсите, както и да се избегне припокриване.

5. Подход към държавите бенефициери

Целите на проекта ще се постигат чрез техническо подпомагане за редица държави бенефициери, които са демонстрирали воля да развиват своите стандарти и практики в областта на контрола върху износа на оръжие. Предприеманите дейности за подпомагане и обхватът на предлаганото сътрудничество ще се съобразяват със статуса на отделните държави бенефициери, по-специално във връзка с:

— кандидатурите за членство в Съюза и дали държавите бенефициери са официални или потенциални кандидатки;

— евентуалното членство или молба за членство в международни режими за контрол върху износа, свързани с трансфера на конвенционални оръжия и изделия и технологии с двойна употреба;

— капацитета, свързан с търговията с конвенционално военно оборудване и технологии, като производител, вносител или търговски център;

— степента на зрялост на съществуващата национална система за контрол върху износа, като се обърне специално внимание на напредъка, постигнат в резултат на подкрепата, получена по линия на предходни програми за сътрудничество в областта на контрола върху износа на оръжие, финансирани от Съюза; и

— позицията им по ДТО.

Сътрудничеството със страните – кандидатки за членство в ЕС, следва да бъде развивано в духа на диференцирания подход и инструментариума, описани по-долу. Сътрудничеството с тях ще бъде съсредоточено върху подкрепата за пълното им привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на контрола върху износа на оръжие и с Обща позиция 2008/944/ОВППС, за да се подпомогне процесът им на присъединяване към ЕС, при условие че напредъкът се измерва. Това включва държавите бенефициери да придобият способности за изграждане на институционална памет и постигане на самостоятелност; засилване на ролята на тези бенефициери като разпространители и носители на знания и експертен опит в съответните си региони, когато е целесъобразно и приложимо, както и в други региони, като същевременно продължава да се подкрепя обменът на информация и сътрудничеството с експерти на ЕС и между държави със сходна степен на зрялост (също и от други проекти за контрол на износа).

Държавите партньори следва в качеството си на такива да продължат да участват в регионални прояви в рамките на своя географски регион, както и в прояви за оценяване. В същото време ще им бъдат разпределени определен брой специализирани дейности, които, когато е целесъобразно, ще включват и наставнически компонент.

6. Държави бенефициери

Обхватът на бенефициерите съгласно настоящото решение следва да не се припокрива с бенефициерите, обхванати от проекта на ЕС за информационни дейности по ДТО (Решение (ОВППС) 2021/2309 на Съвета и последващото решение), освен в случаите, когато за такова припокриване е постигнато съгласие в рамките на група COARM.

Държавите бенефициери съгласно настоящото решение са:

а) държавите от Югоизточна Европа (Албания, Босна и Херцеговина, Република Северна Македония, Черна гора, Сърбия и Косово (*))

б) държавите от Източна Европа и Кавказкия регион, обхванати от европейската политика за съседство (Армения, Азербайджан, Беларус (**), Грузия, Република Молдова)

в) средиземноморските държави от Северна Африка и държавите от южното съседство, обхванати от европейската политика за съседство (Алжир, Египет, Мароко, Тунис, Йордания и Ливан);

г) държавите от Централна Азия (Казахстан, Таджикистан, Узбекистан, Киргизстан, Туркменистан и Монголия);

д) Украйна.

6.1. Сред тях държавите бенефициери, които понастоящем са страни – кандидатки за членство в ЕС, са:

Албания, Босна и Херцеговина, Грузия, Република Северна Македония, Република Молдова, Черна гора, Сърбия и Украйна.

За тази група по проекта ще бъдат осъществени специално разработени дейности, както е описано в раздел 7.2.

6.2. Изменение на списъка на държавите бенефициери

В изключителни случаи, след консултации с изпълнителната агенция, работна група COARM може да реши да добави държави към списъка на бенефициерите. Измененията следва да бъдат съобщавани по формален начин между BAFA и Съюза чрез председателя на работната група.

7. Описание на дейностите

7.1. Дейности за държави, които се нуждаят от специална техническа помощ

7.1.1. Индивидуално подпомагане и подпомагане от разстояние

Проектът ще се осъществява под формата на семинари, предлагащи на отделни държави бенефициери подпомагане в области от специфично национално значение при поискване от тяхна страна. В семинарите ще участват държавни служители от държавите бенефициери, включително правителствени служители и служители, отговарящи за лицензирането и правоприлагането. В зависимост от конкретните потребности и възможностите на експертите от държавите бенефициери и държавите членки, проявите по правило ще бъдат в двудневен формат. При необходимост дейностите могат да бъдат организирани и онлайн.

Семинарите за индивидуално подпомагане ще се провеждат основно по искане на държавите бенефициери. Те са предназначени за решаване на конкретен въпрос, свързан с контрола върху износа на оръжие, повдигнат от дадена държава бенефициер. На семинарите могат да се разглеждат, наред с другото, целенасочени национални мерки за изграждане на капацитет, работа с отрасъла (включително научноизследователските институти или академичните среди) и национални стратегии за обучение в областта на контрола върху износа на оръжие.

Освен това, когато е подходящо и целесъобразно, ще бъде предоставяна индивидуална подкрепа чрез подпомагане от разстояние (наред с другото: правни анализи; консултации по конкретни казуси, включително подкрепа за техническа оценка на конкретна стока; и т.н.).

(*) *Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.*

(**) *Участието на Беларус продължава да бъде спряно.*

Експерти от националните администрации на държавите членки (включително бивши служители), представители на държави, които са се присъединили към Обща позиция 2008/944/ОВППС, както и представители на частния сектор ще предоставят експертните си знания. Представителите на държавите бенефициери, които имат статут на страни – кандидатки за членство в ЕС, и които са били специално обучени за това в рамките на решения (ОВППС) 2020/1464, (ОВППС) 2023/2539 или настоящото решение по линия на ОВППС, ще могат да действат като регионални експерти и да предоставят своя специфичен експертен опит на други държави бенефициери по този проект, когато е целесъобразно.

7.1.2. Многостранни дейности и обмен на знания

Проектът ще се осъществява под формата на многостранни дейности, включващи поне две държави бенефициери, за които даден въпрос е от общ интерес с цел обмен на знания, опит и национални подходи по този конкретен въпрос. Тези дейности могат да бъдат организирани в една от държавите бенефициери по настоящото решение, в държава членка или онлайн.

7.2. Дейности за страните – кандидатки за членство в ЕС

7.2.1. Обучение на обучаващи

Проектът ще бъде под формата на до два курса за обучение на обучаващи, които ще предоставят допълнителна подкрепа за изграждане на собствен национален капацитет въз основа на постоянното прилагане на подхода на BAFA за обучение на обучаващи. Уменията, развити в този курс за обучение, ще включват, наред с другото, дидактика, трансфер на знания и специфично обучение за институционална памет. При изпълнението на дейностите, описани в настоящото решение, обучените обучители следва да бъдат допълнително окуражавани и насърчавани да участват в дейности като разпространители или носители на знания и експертен опит на национално, регионално, трансрегионално и международно равнище. По този начин ще се помогне и на държавите бенефициери да се откажат от индивидуалното подпомагане и да станат по-автономни при прилагането на стратегически търговски проверки на национално и регионално равнище. Когато е целесъобразно, може да бъде предложено участие в един или двата курса на допълнителни държави бенефициери по проекта, които не са посочени в точка 6.1, когато е целесъобразно и в зависимост от техните потребности.

7.2.2. Партньорски посещения

Проектът ще подкрепи организирането на партньорски посещения с участието на най-малко две държави бенефициери, които са или страни – кандидатки за членство в ЕС, или са завършили поне един курс за обучение на обучаващи. Тези дейности следва да бъдат разработени така, че да позволяват на участниците да използват уменията, придобити по време на курсовете за обучение на обучаващи, и да им предоставят възможност да споделят опита и напредъка на своите държави по отношение на изграждането на капацитет за контрол върху износа на оръжие както помежду си, така и с други държави партньори. Съдържанието на посещението ще се разработва от приемащите държави партньори, като изпълнителната агенция предоставя обратна връзка и предимно логистична подкрепа.

7.2.3. Мерки за изграждане на институционален капацитет

Проектът също така ще подкрепя държавите бенефициери, които са завършили поне един курс за обучение на обучаващи, при самоорганизирането и изпълнението на национални дейности за обучение и информационни дейности. Това може да включва, наред с други мерки, контакти с отрасъла или академичните среди и обучение за служители по лицензиране или за митнически служители. Съдържанието на обучението и дейностите ще се разработват от самите държави бенефициери с компоненти за наставничество и когато е целесъобразно – с допълнителен експертен опит, предоставен от изпълнителната агенция, както е описано в точка 7.1.1.

7.2.4. Национални и многостранни дейности

Проектът ще включва национални и многостранни дейности под формата и с експертен опит, съгласно описаното в точка 7.1.1., но в този случай ще бъде насочен конкретно към подкрепа за по-тясно привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на контрола върху износа на оръжие за страните – кандидатки за членство в ЕС.

7.2.5. Съвместни конференции

Този проект ще предоставя подкрепа за съвместни конференции за всички страни – кандидатки за членство в ЕС. Тези конференции ще предоставят форум за задълбочени дискусии, обмен на информация и възможности за обучение. Експерти от националните администрации на държавите членки (включително бивши служители), представители на държави, които са се присъединили към Обща позиция 2008/944/ОВППС, както и представители на частния сектор ще предоставят експертните си знания.

Могат да бъдат канени допълнителни държави бенефициери по проекта, които не са посочени в точка 6.1, когато това бъде счетено за целесъобразно.

7.3. Дейности за всички партньорски държави

7.3.1 Регионални семинари

Проектът ще включва двудневни регионални/ трансрегионални семинари, предоставящи теоретично и практическо обучение, както и възможност за диалог и обмен на информация с цел, наред с другото, консолидиране на регионалните подходи в съответните области, свързани с контрола върху износа на конвенционални оръжия.

Участниците в семинарите ще включват служители на правителствата на обхванатите държави бенефициери. По целесъобразност могат да бъдат канени и представители на националните парламенти, отрасъла и гражданското общество, наред с други. Експертният опит за обучението ще се предоставя от експерти, както е посочено в точка 7.1.1.

Семинарите могат да се провеждат в държава бенефициер или в друга държава и могат да бъдат организирани под формата на присъствена, онлайн или комбинирана проява (поддържаща едновременно присъствено или онлайн участие), според случая.

7.3.2 Проява за окончателна оценка

С цел оценка и преглед на въздействието на дейностите по настоящото решение ще бъде организирана проява за окончателна оценка или онлайн, или в комбиниран формат. Проявата за окончателна оценка ще включва участието на всички държави бенефициери. Ако е осъществимо, събитието ще се проведе успоредно със заседанието на работна група „Износ на конвенционално оръжие“ в Брюксел, за да се даде възможност за широко присъствено участие от страна на държавите членки.

8. Резултати от проекта и показатели за изпълнението

При оценката на резултатите от проекта ще се вземе предвид следното:

8.1. Индивидуална оценка на държавите бенефициери

Всяка година, считано от февруари 2026 г., BAFA ще предоставя на Европейската служба за външна дейност и на Комисията актуална информация за докладите за напредъка по изпълнението във всяка от държавите бенефициери. Докладите ще обобщават дейностите, извършени във всяка държава бенефициер за периода на действие на решението, и ще оценяват и описват капацитета на държавата бенефициер в областта на контрола върху трансфера на оръжие въз основа на информацията, с която разполага BAFA, включително по целесъобразност информацията, посочена в раздел 8.2.

8.2. Оценка на въздействието и информация, включвана в докладите

Въздействието върху държавите бенефициери на дейностите по това действие, предвидени в настоящото решение, следва да бъде оценено след изпълнението на действието, не по-късно от 6 месеца след изтичането на срока на действие на решението. Оценката на въздействието се извършва от BAFA в сътрудничество с Европейската служба за външна дейност, включително, по целесъобразност, с делегациите на Съюза в държавите бенефициери, както и с други имащи отношение заинтересовани страни.

За тази цел в докладите, посочени в точка 8.1, следва да бъде включена и следната информация, за да се оцени напредъкът:

— наличие и функциониране на система за контрол на износа и законодателство за контрол на износа на технологии и оборудване, включени в Общия списък на оръжията на ЕС;

— способност за оценка на заявленията за лиценз за износ за всеки отделен случай спрямо критериите, посочени в Обща позиция 2008/944/ОВППС;

— обхват на контрола (включително износ; брокерски дейности, транзит и претоварване, нематериални трансфери на софтуер и технологии;

— обмен на информация (относно лицензи за износ и откази за издаването им) с други държави;

— проверка на сертификата за крайно местоназначение/краен потребител при оценката на заявленията;

— публикуване на годишен доклад относно износа на военни технологии и оборудване и други доклади – (напр. регистър на ООН, годишен доклад по ДТО, Васенаарска договореност, ОССЕ и доклади до националните парламенти);

— ако има такава, информация за случаите на правоприлагане,

— дали държавата бенефициер възнамерява да се присъедини или официално се е присъединила към Обща позиция 2008/944/ОВППС.

9. Видимост на Съюза

BAFA взема всички съответни мерки за популяризиране на факта, че дадено действие е финансирано от Съюза. Тези мерки се осъществяват в съответствие с Наръчника за комуникация и видимост на външната дейност на Съюза, публикуван от Европейската комисия. По този начин BAFA ще осигури видимост на приноса на Съюза чрез използване на подходящи отличителни знаци и действия за популяризиране, като подчертава ролята на Съюза и повишава осведомеността за основанията на решението, както и за подкрепата на Съюза за решението и за резултатите от тази подкрепа. Създадените в рамките на проекта материали ще бъдат ясно обозначени с емблема със знамето на Съюза съгласно съответните насоки на Съюза, включително логото „EU P2P export control programme“. Делегациите на Съюза следва да участват в прояви в трети държави с цел по-добро проследяване на резултатите на политическо равнище и видимост.

Като се има предвид, че планираните дейности се различават силно по обхват и естество, биха могли да се използват разнообразни инструменти за реклама, в зависимост от наличността им и доколкото са подходящи, включващи: традиционните медии, уебсайтове, социалните медии, информационни и рекламни материали (в т.ч. инфографики, брошури, бюлетини, прессъобщения и други, според случая). Публикациите и обществените прояви, осигурени по проекта, се обозначават по съответния начин.

10. Продължителност

Общата прогнозирана продължителност на проекта е 36 месеца.